
Faraona usmrtil jeho osobní lékař

Faraona usmrtil jeho osobní lékař

LIDOVÉ NOVINY

Faron Ramesse V. panoval pouhé čtyři roky. Zemřel v 28 letech rukou lékaře. „Jde o první historicky známou eutanazii,“ říká profesor Eugen Strouhal z Ústavu dějin lékařství 1. lékařské fakulty UK.

Egyptský panovník, který vládl v letech 1144 až 1147 př. n. l., onemocněl pravými neštovicemi. Diagnózu po více než třech tisíciletích stanovili analýzou vyrážky na tvářích mumie odborníci z amerického výzkumného ústavu v Bethesda. Nemoc, která velice rychle způsobuje smrt, vyhubila celou královskou rodinu. Faraonovo sídlo ovládl strach. Svědčí o tom mumifikace těla. Balzamovači, kteří se asi dozvěděli, co se stalo v královském paláci, pracovali rychle a snažili se práci odbýt. I otvor, kterým vyjímali vnitřnosti, je obrovský ve srovnání s obvyklými rozměry těchto otvorů. Také vnitřnosti, které měly být správně vyjmuty z těla, tam většinou zůstaly. Mumifikátoři vyňali symbolicky pouze určité části vnitřností. Velkým překvapením byl nález otvoru na temeni lebky. Kost byla prolomena a skalp, tedy měkké tkáně, které pokrývají hlavu, se charakteristickým způsobem stočil. To znamená, že otvor provedl lékař zcela jistě ještě za králova života nebo přímo v okamžiku smrti.

Zdá se, že tento zákrok měl skončit královo utrpení, když panovník umíral v těžkých horečkách. Ruku jeho osobního lékaře možná vedl i strach z nemoci, která zkosila už šest členů královské rodiny. Nástupcem Ramesse V. se stal člen z jiné rodiny.

Příběh tohoto egyptského panovníka je spojen také s první historicky doloženou karanténou. Spočívala v tom, že mumie krále i šesti příslušníků jeho rodiny ležely na utajeném místě plných šestnáct měsíců. Což byla doba neslýchaná.

„Normálně se pohřbívalo po sedmdesáti dnech. Takže teprve po 16 měsících těla tajně skončila v nově připravených hrobech. Obvyklé rituály byly při pohřebních obřadech zkráceny a poté všichni, kteří se nějakým způsobem pozůstatků, i když mumifikovaných, dotýkali a kteří budovali tyto utajené hroby, dostali měsíc volno. V jednom papýru se píše, že na účet faraona,“ říká profesor Strouhal.

Pohřebiště v Údolí králů a pravděpodobně i Údolí královen zůstalo po šest měsíců uzavřeno. Jde tedy o jasný doklad, že se snažili zabránit dalšímu šíření epidemie.

Pravé neštovice ale asi nepostihly jen královský dvůr, ale šířily se jistě i do lidových vrstev. Teprve po návratu dělníků do práce dal Ramesse VI., tedy nástupce Ramesse V., jeho původní hrob, který byl pro něj připraven, prodloužit na dvojnásobek, opatřit výzdobou a dokonce si uzurpoval i připravený tzv. zádušní chrám krále Ramesse V.